

Спогади з села. Улюч 11

Я Марія Костевич народилася
в Улючі Березівського повіту.

Наше село було великіє і дуже
гарне. Були дві церкви,

чотири млини, тартак, школа
куператива, реставрація.

В Улючу Мисайло Вербуцький
високовувався в священника
Смігурського.

На Дуднику була Могила

Січових Стрільців Служба

Божа відправлялася на Зелені

Свята. Був рік 1945 чи 46

не пам'ятаю, ВТ та цивілі

мапали на Улюч, почалася

стріля. Ми були такі

перестрашенкі туди ми втекли

на Волю Володзьку і ми

2) пересиділа до вечора. Туди
до Улюча села не ма тільки
церква стоїть всі сати спалені.
Не ма в чим води причести
ані зварити пещи не ма,
всі крамиці спалені, вода
не ма з відкї взяти.

Мій батко мал багато кроликів
і всі згоріли а також мале
телятко. Ще все що ми посідали
все було спалене.

Батко перевозував зсуда
якій називався Паскель Цудек
то було тудій коли Німці
Евреїв забєрали до Освелціма.
Нам дітям не можна було
входити на горище і ми не знали
о що зодить. Мати все щось
носила я спитала що носить.

ти все не мусиш знати і так ¹³
то було через літо до грудня.
Коли я сиділа до своєї зоати
яка стояла пуста то він
сховався в комірці то був
грудень. Хотіла подивитися що
діється на дворі, приїздила
в поліція і забрали його. Мати
моя сказала що так було.
Був 1946 рік місяць березень
ми спали і вночі з'явився в вікно
задуркан, скоро відчиняйте
двері. Батько відчинив
стрілці примесли на нього
пораненого бійця. Мал оді
ної поранені. Був бій туди
Воля Володзіка чи Поруца
і на тій великій морозі
зістал лежати. Їго лишили

4] В нашій хаті а тут небезпечно
до всієї сторін. Біда ні лікаря
не ма ніякої помочи, приїсодил
до нього отець Кадило і приїсодил
лікар Шувар і так його
лікували. Засипували йому
рани, його дучсе пекло, кричал
я не хочу, вони далше рани
чистили. Він був в нас від
березня до травня. З Яблоніи
Священника жінка завезла
його до сямона до лікарні
там його вилікували
і повернувся. Далше про нього
мені не відомо. В 1945 році
пересу Йорданом 18 січня рано
ми повставали мати різтувала
щось коровам їсти бо мала
їти доїти а тут ВЛісуть,

5

вже є на нашому подвір'ї
і кажучи до тата щоби сідав на
комя і втікав бо вони вже
тут. Тато втік до села
Трушівка а потім вліс вони
і там зайши. Тусій мати
дав мені валізку там ми мали
щось зодязу мати кричить
сховай десь. Воякі коло мене
а я зі страху не можу нічого
зробити, давай ту валізку
визвали найгіршими словами.
Плачу а то нічого не дав арабусі
зачали шукати по мешканцю,
знайшли кривку зсати до
сімей. Мати сосовала зелід
пшеничний будемо мати на
свято Йордан і зелід забрали,
нема нічого. Ще знайшли

61

полотном ланне забрал мати
просит віддай то караїмом
вдарил матір по плечах,
плакала і не могла зсодити.

Бул 1946р. місяць червень ВТ
мапало на наше село, села
вже не було. Ми втекли до ліса
з короною а тато з конем
в Борівницькій ліс, не було вщо
взутися то на босі ноги.

Відпочиваємо бо не було вже сили
стоял стрілець "Славко" (ві) на
стійці і він нас пізнав, бо часто
в нас кватерував коли ще заати
не були спалені. Він каже до
батька ви Костевич бо таке
наше призвище, тут є заати
порожні бо людей вивезли до
союза тут є малий присілок

7

Ааскі біля села Липа ми там
замешкали. Тут спокоею не було
ми там жили від червня до
травня 1947р. зима була
тяжка, сніг був дуже великий
і мороз. Взуття не було ані
що їсти. Одного разу солтис
з Липи татові казав їсати
до Бірчи по сіл і мафту для
людей. Батко та солтис поїсали
до Бірчи по товар, стоять при
возі присодить мужечима
призвище Коженъ і баткові
конья забрал бо тем конь
крадзіоми. Батко пішол до буду
до Терешилья і була розправа.
Ми втсе були вивезені на Засід
то (цей) той злодій прислал
22 тисячи на старі гроші

81 але вони не мали ніякої
вартості.

В 1947 році 15 травня ми
попращалися з Рідною Землею
коли була „Ажунія Вієла“
вивезли нас на заповідні
землі.